

FONS UNIVERSITAT LLIURE DE GIRONA

---

1 ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

- 1.1 AMGi
- 1.2 Fons Universitat Lliure de Girona
- 1.3 1869-1875
- 1.4 Fons
- 1.5 1,6 ml (16 unitats d'instal·lació). Documents en suport paper.

2 ÀREA DE CONTEXT

- 2.1 El fons ha estat generat per la Universitat Lliure de Girona.
- 2.2 La Universitat Lliure de Girona es va crear per la voluntat de l'Ajuntament de Girona de restaurar l'Estudi General de Girona suprimit per Felip V amb la Reial Cèdula de 14 d'octubre de 1717. L'Ajuntament de Girona n'acordà la creació al Ple del 29 de novembre de 1869, però no fou fins al 24 d'agost de 1870 que la Universitat de Barcelona ho autoritzà. Aquesta era la universitat de districte, és a dir, la universitat oficial que havia de controlar els pressupostos i els continguts de les universitats lliures que es creessin sota el seu domini. Les bases de la Universitat Lliure, establerts al Ple de 1869, establien que: tenia com a objectiu el progrés i la difusió racional de les ciències; que era successora de tots els drets i facultats de la que van fundar els antics jurats de Girona; que els recursos de la Universitat serien els de les matrícules i els graus de la mateixa; que els catedràtics serien nomenats per l'Ajuntament a proposta del rector que fos escollit per la corporació, però que més endavant, quan hi hagués vacants, els nomenaments es verificarien pel mateix Cos prèvia oposició; i finalment, que el sou dels professors sorgiria dels ingressos de la Universitat.
Inicialment les classes es van impartir en un local del carrer Joan Artau, davant del Seminari Conciliar, perquè l'edifici de les Àligues estava en mal estat. Tanmateix, es van fer obres de restauració i el 3 d'octubre de 1871 es van traslladar a les Àligues.
La Universitat de Barcelona va autoritzar la creació de la Facultat de Farmàcia el 31 d'agost de 1871, així quedava constituïda la Universitat per les facultats de Dret i Farmàcia.
La Universitat de Barcelona, però, el 28 de maig de 1874 envià una comissió inspectora que va emetre un informe que denunciava infraccions administratives, absència d'elements adequats per a l'ensenyament i la infracció de preceptes legals relatius a les relacions econòmiques entre l'Ajuntament i la Universitat, així com de la liquidació dels pressupostos. Arran d'aquest informe el rector de la Universitat de Barcelona decidí tancar-la el 6 de juny de 1874. Tot i que l'Ajuntament i la Universitat van recórrer el tancament, el Ministeri de Foment s'hi reafirmà ordenant el tancament l'11 de juliol de 1874.
Aquest Fons pot ser d'interès per estudiar la història de l'ensenyament universitari, el resultat de la política educativa durant el Sexenni Democràtic a Girona i la història de la ciutat de Girona.
(Cortada i Hortalà, Carles; *La Universitat Lliure de Girona (1870-1874)*. Universitat de Girona. 2010).
- 2.3 Es desconeix la història de la custòdia del fons.
- 2.4 Es desconeixen les dades sobre l'ingrés.

3 ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

- 3.1 El fons està constituït majoritàriament per documentació relativa a la gestió dels recursos acadèmics en què destaquen els expedients dels estudiants, les actes dels exàmens, llistes d'estudiants matriculats i el llibre de registre de títols de la Facultat de Dret. També hi ha documentació relativa a l'organització de la docència: nomenaments, excedències, conflictes, etc. L'altra documentació més destacada és la correspondència amb diferents organismes: universitats, Govern Civil, Bisbat de Girona, ajuntaments, Comissió de Monuments, etc. Dintre de la correspondència destaca la mantinguda amb l'Ajuntament de Girona, atès que fa referència a la creació de la Universitat, acords, la comptabilitat, el tancament, etc. Finalment, hi trobem discursos inaugurals de 1871 i 1873 de la Universitat, i d'altres universitats espanyoles.

- 3.2 No s'ha aplicat avaluació i tria documental.
- 3.3 No es preveuen ingressos addicionals al fons.
- 3.4 S'ha procedit a la reinstal·lació del fons en capsas d'arxiu normalitzades.

4 ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

- 4.1 L'accés és lliure d'acord, amb el marc legal aplicable sobre el patrimoni documental i la protecció de dades de caràcter personal.
- 4.2 Les reproduccions s'hauran de realitzar d'acord amb la normativa de l'Arxiu Municipal de Girona.
- 4.3 La llengua utilitzada en la documentació és el castellà.
- 4.4 En general la documentació presenta un bon estat de conservació.
- 4.5 Existeix un instrument de descripció a nivell de guia-inventari feta per Ramon Alberch i Fugueras.

5 ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

- 5.1 Els originals es troben a l'Arxiu Municipal de Girona.
- 5.2 No existeixen còpies.
- 5.3 Als llibres d'Actes del Ple de l'Ajuntament de Girona s'hi recullen els acords presos per la Corporació relacionats amb la creació i gestió de la Universitat. Altres arxius que poden documentació relacionada són l'Arxiu General Històric de la Universitat de Barcelona, l'Arxiu Diocesà de Girona i l'Arxiu Històric de Girona.
- 5.4 Bibliografia:
  - Cortada i Hortalà, C.; *La Universitat Lliure de Girona (1870-1874)*. Universitat de Girona. 2010.
  - Ferrerons, R.; "La Universitat Lliure de Girona 1870-1874". *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*. 1994. Vol. 34. Pàg. 201).
  - Marqués; S.; "La Universidad Libre de Gerona (1869-1874)". Comunicació mecanografiada de la ponència presentada en el I Coloquio de Historia de la Educación de Alcalá de Henares.
  - Sobrequés i Callico, J.; *Els estudis universitaris a Girona al llarg de la Historia*. Col·legi Universitari de Girona. 1978.

7. ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

- 7.1 Descripció realitzada per Eduard Pons. Supervisió: Anna Gironella (Direcció: Joan Boadas, Lluís-Esteve Casellas).
- 7.2 Descripció realitzada segons les recomanacions de la norma ISAD-G, segona edició.
- 7.3 Desembre 2013.